

Izhaja trikrat na teden vsaki torek, četrtek in soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

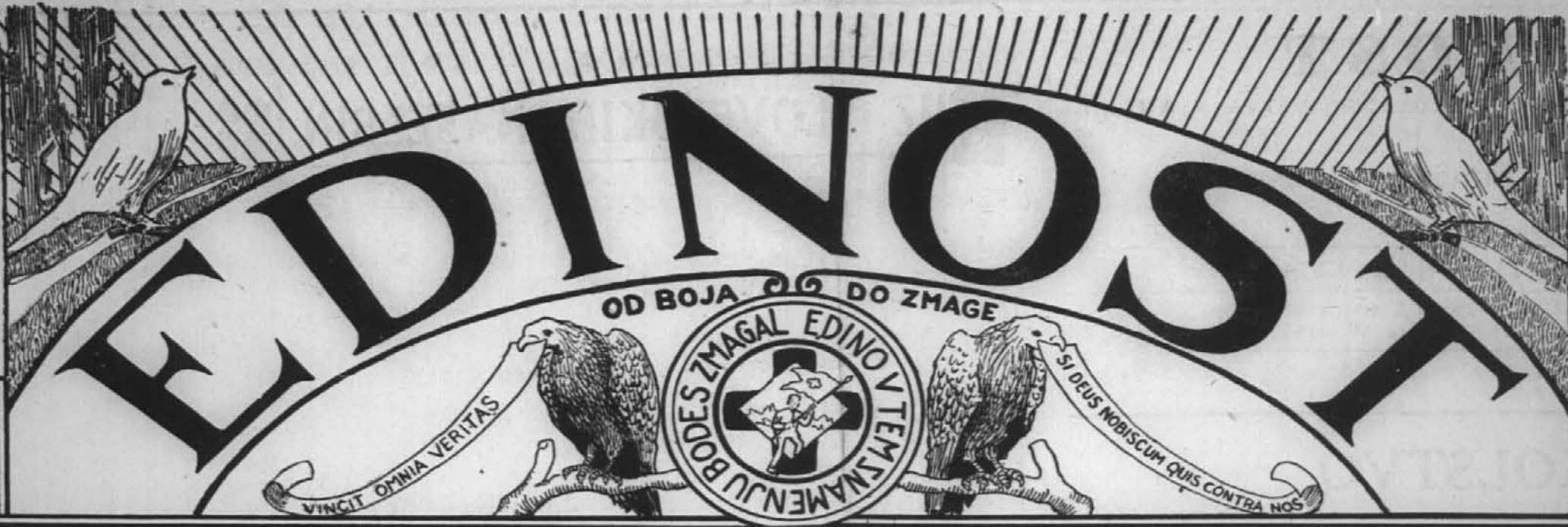
Ključ do napredka je edinstvo

Issued three times a week every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

Ključ do zmage je edinstvo

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1910, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlačí

ŠTEV. (No.) 86.

CHICAGO, ILL., TOREK, 25. JULIJA—TUESDAY, JULY 25), 1922.

LETO (Vol) VIII.

NOVI POIZKUSI ZA PORAVNAVNO ŽELEZNIČARSKO STAVKE.

Vlada postaja bolj ponižna.

Washington, D. C., 24. julija. — Zadnje soboto so imeli predsednik Harding, vojaški tajnik Weeks in več senatorjev posebni sestanek, kjer so razpravljali o možnosti in načinih za rešitev sedajne železničarske stavke. Te se je se je udeležil tudi Ben W. Hooper načelnik železniškega delavskega odbora, ki je bil pozvan na željo Hardinga iz Chicago. Dasi so vse rezultate ki jih je rodil ta sestanek obdržali vladni gospodje tajno, je vseeno razvidno iz nekaterih izjav teh gospodov, da so spoznali solidarnost ameriškega delavstva in da so postali nekoliko bolj ponižni; kakor pa so bili pred par dni. Grožnja o uporabi vojaške sile in o vseh sredstvih, ki se je gotovi gospodi sanjalo pred par dnevi je polegla, ker uvidevajo, da vse to bi ne rodilo nikakih dobrih posledic, ampak le zla, ki bi znala javnosti prinesiti resne katastrofalne posledice.

V istem času pa so imeli svoj sestanek tudi v Mooseheart, Ill. Tega so se udeležili delavski tajnik Davis, W. L. McMenimen zastopnik treh železniških delavskih organizacij in B. M. Jewel vodja 300. tisoč stavkujočih železničarjev raznih reparacijskih delavnic in še več drugih. Na tem sestanku se je vplivalo na voditelje stavke, da naj skušajo preložiti takojšnji odpoklic klerkov, kateri so glasovali za stavko. Voditeljem železničarjev se je tudi obljubilo, da se bo napelo takoj vse sile za takojšnji poravnava stavke.

S kakšnim programom bodo prišle železniške družbe sedaj na plan, ni za enkrat še znano, vendar eno je gotovo, da so se železniški magnati nekoliko spametovali v svoji zagrizeni sebičnosti in da bodo sedaj radi neomajene solidarnosti v vrstah železniških delavcev pokazali delavstvu nekoliko milejši obraz.

MRTVEC OŽIVEL, KO GA JE BRIVEC BRIL IN STRIGEL.

Effingham, Ill. — Te dni se je pripetilo v hiši družine Mr. Andrew Kmas veliko začudenje. Mr. Kmas je že dolgo časa bolehal na trganju po živcih, revmatizmu. Zadnje dni je en dan popolnoma otrpnil, celo srce mu je otrpnilo in zdravnik ga je proglasil mrtvim. Mrs. Kmas je takoj, predno je poklicala pogrebnišnika pustila brivcu, da ga obrije in ostriže. Ko mu je brivec strigel lase, mu je žena kazala, kako ga naj ostriže in kako je bil ranjki tudi sam najrajši ostrižen. Kar na enkrat za uhrlega proglasen Mr. Kmas odpre svoje oči in seže brivcu v roko. Kako se je počutila Kmasova žena in brivec, ki mu je strigel lase, nam novine ne povedo.

FRONTA PREMORGARSKIH STAVKARJEV.

Washington, D. C., 24. julija. — Delavski department je podal zadnji teden podrobni izkaz o premogarski stavki, iz katerega je natančno razvidno, koliko premogarjev je na stavki po raznih državah. Izkaz kaže, koliko delavcev je bilo zaposlenih pred stavko in koliko jih sedaj stavka:

Države:	Prej zapos:	Na stavki:
Alabama	30,000	nihče
Colorado	5,000	4,000
Illinois	90,000	90,000
Indiana	30,000	30,000
Iowa	15,000	15,000
Kansas	13,000	12,000
Kentucky	40,000	5,000
Maryland	7,000	5,000
Michigan	3,000	3,000
Missouri	12,000	11,000
Montana	5,000	5,000
New Mexico	4,500	1,000
Ohio	50,000	50,000
Oklahoma	10,000	9,000
Pa. (na meh.)	175,000	155,000
Pa. (na trdem)	155,000	155,000
Tennessee	12,000	4,000
Texas	4,500	4,000
Utah	4,000	2,000
Virginia	12,000	nihče
Washington	5,000	2,000
W. Virginia	90,000	40,000
Wyoming	8,000	7,000
Skupaj	795,000	610,000

Iz podanega izkaza je velika večina na stavki. Na delu je še nekako okrog 185,000 premogarjev. Med temi je vključenih kakih 10,000 ognjegašev in drugih, ki so ostali po premogorovih, da izsesavajo iz premogorov vodo, da se premogorovi ne pokvarijo. Vendar, kakor razvidno, stavka je skoro malo manj, kot sto procentna in vsled tega se lahko preokuje, premogarjem je zmaga zagotovljena.

TUDI PRI SPORU CESTNIH ŽELEZNIČARJEV SE BLIŽA MIR.

Do stavke, na katero so namerali oditi cestni železničarji mesta Chicago, najbrže ne bo prišlo, kakor razvidno iz razvoja tega spora. Na zadnjem sestanku se je premostilo več spornih točk, le vprašanje delovnih ur ni še rešeno in gotove točke v plačilni lestvici. Po izjavah voditeljev obeh strank, je prišla stvar na tir, ki vodi do sprave. Nadaljno poganjanje se vrši in vse upa, da bo porodilo konečno spravo.

MESTO CLEVELAND BREZ PREMOGA.

Cleveland, O., 24. julija. — Uračniki od "Cleveland municipal light plant" izjavljajo, da so pri koncu s premogom. Ako ga ne dobe v kratkem bodo primorani že v par dneh ustaviti obratovanje. Ako pride do tega, bo mesto Cleveland brez luči.

JAPONSKI VPLIV UGNEZDEN V MANDŽURIJI.

Peking, 24. julija. — Pretkani Japonci, ki so zaveznikom obljubili pred nekoliko meseci, da bodo izpraznili obmorsko sibirsko provincijo, ki so jo imeli zasledeno nad dve leti, so to storili. Ko so Japonci to obljubili, je svet mislil, da tudi rumeni Niponi postajajo demokratični in da nudijo roko za sodelovanje na daljnem iztoku. Toda, pretkani Japonci, so v tem času potegnili drugo politično potezo in sicer s tem, da so zagospodovali vzhodni železnici, ki veže Sibirijo in centralno Kitajsko.

Zadnji teden so pretkani Niponi ujeli svoje mreže družbe, ki lastujejo vzhodno železniško progo, ki vozi skozi Harbin, ki je sedaj glavni trgovski centrum v celi Mandžuriji. Podpisana je pogodba za več let, ki daje Japoncem vso moč za nadzorovanje te proge. Japonci bodo imeli pravico nastavljati celo gotovo carino na vse izdelke, ki bodo šli skozi to progo, izvzemši domače kitajske izdelke. S tem so Japonci zagradili pot evropskim izdelkom, odprli pa pot svojemu trgu v te kraje. Pristanišče Vladivostok bo sedaj brez vsakega pomena, če tudi so ga japonske čete izpraznile. Sedaj bo ostal izoliran, ker Japonci imajo v svojih krempeljnih izhod iz Vladivostoka.

Ta zadnje politične kretnje zvitih Japoncev zlasti pričajo, da Japonska gleda s sovražnimi očmi Evropejce in vse druge, ki hočejo ukoreniniti svoj trg na daljnem iztoku. Militaristična Japonska hoče biti gospodarka na daljnem iztoku in to bo tudi skušala izpeljati, če ne bo šlo drugače, z njenim mečem.

Tudi za Rusijo bo sedajna transsibirska proga v gospodarskem vpogledu brez veljave, ker Japonci bodo ovirali vsak dovoz z njim poljubno carino, ki bodo pridno pazili, da bo vedno tako visoka, da se bo vsled tega japonski izdelek lahko vedno ceneje prodajal, kakor tuji, ki bi znal priti po tej progji v Mandžurijo.

S tem, da so Japonce z razoroževalno pogočbo spravili iz Vladivostoka, kjer so ribarili za svojo malho, ni doseženega ničesar, ker pretkani Japonci je vrzel svoj trnek na drugo stran, kjer bo lovil se slajše ribe na škodo vseh, ki silijo na trg daljnega iztoka.

ČITATELJI POZOR!

Z današnjo številko smo pričeli objavljati na zadnji strani našega lista, krasno zanimivo novelo "Črtomir in Bogomila". Vsebinske te novele je prav, kot nalašč za današnje dni in dragim čitateljem jo priporočamo, da jo zasledujejo in temeljito prečitajo. V njej so zlata zrna slovenske literature in vsakdo, ki je bo prečital bo to priznal.

Uredništvo Edinosti.

RAZNE NOVICE.

ZA OBRAMBO NAŠEGA OBREŽJA.

Washington, D. C., 24. julija. — General Pershing in vojaški tajnik imata ta teden posebna posvetovanja glede obrežne obrambe tako na atlantiku, kot na pacifiški obali. Kot se čuje, bo ves obrambeni sistem preorganiziran in urejen po najnovejšem sistemu. Tudi vojaške enote bodo preorganizirali, da bodo v slučaju potrebe odgovarjali novemu sistemu, naših obojnih obrežij

RAZMERE V NEMŠKI AVSTRIJI SE BOLJŠAJO.

Paris, 24. julija. — Največji ekonomski strokovnjak centralne Evrope Dr. Friderick Hertz opisuje v svojih člankih razmere, ki vladajo v Nemški Avstriji in se o njih povoljno izraža. Pravi, da država je prešla glavne ovire in da jadra nazaj k normalnosti. Ta povrat ovira še nekoliko denarna valuta, katera se bo pa tudi s časoma uravnala.

POINCAIRE IN LLOYD GEORGE SE POSVETUJETA GLEDE POSOJILA.

London, 24. julija. — Angleški in francoski ministrski predsednik, bosta imela prve dni v avgustu v Londonu posebni sestanek, kjer bosta razpravljala o reparacijskih vprašanjih in o možnosti posojila za Nemčijo, katera prosi zavezniki za 1. milijardo dolarjev.

PRISTAŠ K. K. ZMAGAL PRI TEXAŠKIH VOLITVAH.

Fort Worth, Tex., 24. julija. — Pri primarnih volitvah v državi Texasu ja baje zmagal pristaš Kluxkluklanov Mayfield, ki kandidira za senatorja države Texas. Med publiko je to povzročilo veliko senzacijo, zlasti še, ker se moč KKK. ni cenila tako visoko.

AUSTRIJSKA KRONA UKRADENA.

Dunaj, 24. julija. — Bivša dragocena avstrijska krona, s katero so bili kronani avstrijski bivši cesarji je baje pred par dnevi izginila brez vsakega sledu. Dragoceno krono so imeli shranjeno v oklopnih blagajnah pri španskem konzulatu na Dunaju. Oblasti so mnenja, da je odnešena na rusko, dasi faktično nihče ne zna, kam je izginila.

LAKOTA NA RUSKEM.

London, 24. julija. — Glasom poročil, ki prihajajo od raznih korespondentov iz Rusije, baje strada nad 24. milijonov kmečkega bivalstva po Rusiji, ki je brez vsakega sredstva.

V KANSASU SE OBETA LEPA ŽETEV.

Topeka, Kans. — Poljedelski farmerski urad je izdal zadnji teden proračun, da bodo letos v državi Kansasu farmerji pridelali približno 117,250,000 bušlev žita.

IZ JUGOSLAVIJE.

Dve smrtni obsodbi pred mariborsko poroto. Kakor smo poročali, je bila 21. febr. t. l. umorjena v Mariboru v Cvetlični ulici 70letna Antonija Šilak, strežnica pri fin. svetniku dr. Brencetu. Sum je padel na Alojzijo Rožmanovo, ki je služila prej pri njem, a jo je bil vsled tatvine odslovil. Par dni kasneje je ljubljanska policija v Ljubljani njenega pajdaša, zidarja Rozmana, uslužbenega pri tvrdki "Union" prijela in našla v njegovem stanovanju košaro z vsemi ukradenimi predmeti umorjenke. Z zadevo se je pečala zadnji dan svojega zasedanja mariborska porota. Iz izpovedanj številnih prič in dolgotrajne razprave je bilo razvidno, da sta delala Rožmanova in Rozman v popolnem sporozumu ter umorila in oropala ubogo staro. Poročniki so nanje stavljeni vprašanja potrdili, nakar je sodni senat obadva obsodil na smrt s pripombo, da se mora najprej usmrtiti Rožmanova.

Velika železniška nesreča bi se bila kmalu primerila v Trziču. Vlak, ki vozi ob 6. uri zjutraj iz Trziča, se je vrh klanca nad Trzičem blizu križev utrgal. K sreči je zadaj bil drug stroj, ki je zadržal utrgane vozove, sicer bi bilo vse drobno. Vlak je bil poln ljudi. Vlak so je nato vrnil v Trzič, kjer so škodo popravili.

Senzacionalni aretaciji. 27. jun. je v deželni bolnici umrla neka mlada žena. Pri obdukciji so zdravniki dogrnali, da je smrt nastopila vsled slabo izvedene operacije, radi katere je nastalo zastrupljenje krvi. O tem obveščeno državno pravdnistvo je odredilo najpodrobnejše poizvedbe, ki so osumile nekega ljubljanskega zdravnika, da je na prigovarjanje izvedel operacijo in jo zgrešil. Osumljen je bil tudi neki drug gospod, da je kot dober prijatelj rajnice nasvetoval operacijo za odpravo ploda. Na odredbo državnega pravdnika je bila zaplenjena korespondenca rajnice in njenega prijatelja. Osumljeni zdravnik in prijatelj rajne sta bila nato zaslišana in 28. t. m. ob 2. uri zjutraj izročena v zapore okrajnega sodišča. Aretaciji sta vzbudili v Ljubljani silno senzacijo. Govore se naravnost neverjetne stvari. Če bi bile vse govorice resnične, bi morali nad moralo v Ljubljani obupati. Točko je vendar jasno, da gotovi ljubljanski "boljši" krogi ne vidijo v zločinu odprave plodu prav nič slabega. Trdi se, da gotove osebe izvajajo odpravo plodu obrtoma in da stanejo take operacije 2 do 4000 K in še več. Pač po socialni in denarni stopnji pacienta. Odločen korak državnega pravdnistva v korist povzdige lakne povojne morale je vzbudil v vseh krogih veliko odobravanje. Preiskava bo pojasnila celo senzacionalno zadevo, eventualne krivce pa privedla pred sodni stol, da jih doleti kazni, ki jo za svojo ostudno dejanje zaslužijo. Noy. Čas.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

SOKOLSTVO.

Naši verski sovražniki, ki so si napisali na program svojega delovanja pred vsem uničiti katoliško vero, nikdar ne pridejo pred narod odprto, da bi povedali, kaj hočejo. Vsikdar zakrijejo svoje prave namene z najrazličnejšimi lepimi imeni in nameni, katere pri vsaki priliki povdarjajo. Tega, kar pa pred vsem hočejo, tega pa ne povedo nikdar, razun svojim prav zaupnim prijateljem in pa onim svojim žrtvam, katere so skrivaj polagamo zastrupili s svojim protikatoliškim strupom.

Eno tako sredstvo protiverskega in protikatoliškega boja je sokolstvo. Sokolstvo ima na zunaj jako lepo ime, jako lepo obleko in jako lepe namene. Toda vse to je pa samo "larfa", pod katero se skriva drugi pravi namen tega gibanja — boj proti vsaki veri, pred vsem boj proti katoliški cerkvi okužiti mlado srce s strupom brezverstva.

Zasledujemo sokolstvo prav od njegovega začetka med vsemi narodi, kjerkoli se je razširilo, povsod ga bomo našli za predhodnika brezverstva, protiverskega fanatizma, katerega je razširil med vsak narod. To najdemo med Čehi, pred vsem, kjer nosi velik del krivde nad sedanjimi protiverskimi boji, med Slovaki, kjer so morali rodoljubi ustanoviti Katoliškega Sokola proti svobodomiselnemu Sokolu, pri Slovencih in Hrvatih, kjer so morali začeti z Orlom, da bočo vsaj nekoliko parirali njegovo pogubonosno delovanje med našo mladino.

Enaki je Sokol tudi v Ameriki. Pred leti se je zelo razpasel po naselbinah, kjer je vršil enako delo, kakoršnega je imel v Evropi — delal je za "slovenski socijalizem" to je za odpad od vere in od cerkve. Danes ga ni več veliko, kajti dosegel je svoj namen. Okužil je slovenski narod in ga zastrupil s protiverskim fanatizmom, kolikor ga je dosegel. Oni mladeniči, ki so bili nekoliko let njegovi člani, so zastrupljeni in izgubljeni. To vidimo v Chicago, to vidijo lahko po vseh naselbinah.

Zato pa je jako obžalovanja vredno, da se dajo tudi nekateri katoliški fantje in dekleta izvabiti v to organizacijo, da se dobe stariši, ki ne vidijo tega pogubonosnega namena in pomena sokolstva in pošiljajo svoje otroke tja kot naraščaj, da tam prihajajo v dotiko z raznimi brezverci in odpadniki in podleži ki jih zastrupljajo.

Kot izgovor, s katerim hočejo nekateri kratkovidni katoliški Slovenci opravičiti svoje sodelovanje pri Sokolu, je, češ — "če je Sokol tak drugače, naše društvo ni tako!" ali "Pri nas imamo razun dveh ali treh članov same katoliške može."

Takim bi jaz odgovoril to-le: Prostožidarstvo "Freemasonry" je protikatoliška organizacija. Tega nihče ne bo tajil in ne more tajiti, ker prostožidarji sami to povdarjajo naprej in naprej. Vsakemu katoličanu je prepovedano biti član tega društva, tako, da kdor je član prostožidarstva je suspendan iz katoliške cerkve. Pa vzemimo, da bi kaka podružnica prostožidarjev imela za člane veliko večino samih katolikov, ki bi o sebi vsaj trdili, da so katoliki. Ali s tem kaj na stvari spremeni? Morejo ti katoliki biti v tem društvu, ko je pa **jednota** slaba? protikatoliška?

Škofje v Jugoslaviji so javno v posebnem pismu obsodili Sokolstvo in dokazali, da je protikatoliško in da noben katolik ne more in ne sme biti član te organizacije. To velja tudi za nas v Ameriki.

Zato opozarjamo zlasti ameriškano mladino, ki ne ve, kaj Sokolstvo pomeni, ki bi ga kotovo nikdar ne šla v kako organizacijo, o kateri bi vedela, da je protikatoliška. Kdor je v Sokolu že s tem pomaga satanu razdirati cerkev, kakor kdor je prostožidar.

Zato pozivamo še enkrat voditelje slovenskih naselbin po Ameriki, ustanovljajmo po vseh naselbinah "Orla", ki ima poleg telovadbe namen mlačino tudi vzgajati v moralne in poštene fante in dekleta, v moralno in versko čist rod. "Orla" pripelja svoje člane tudi v cerkev k svetim obhajilom. "Sokol" jih pa vabi le po slabih veselicah, kjer se shaja navadno najslabši element naroda, navadno sami odpadniki.

Za našega Sokola v Ameriki je posebno značilno, da ga tako strašno hvali in priporoča Glas Svobode. Kar pa ta list hvali in priporoča mora biti jasno vsakemu, da je **stvar slaba** in se je mora katolik ogniti že radi tega, ker jo ta list priporoča, pa naj nosi tudi angelja na zastavi.

To the American-Slovenian youth:

"Sokol" organization is as such entirely an anti-catholic organization. The Bishops of Jugoslavia gave out a joint letter of warning to all Catholic Slovenes not to join this organization. It may be, that in some local Branch some of the leaders are blinded or misled that they join and work for this organization. But that does not change the aims of the organization as such which are anti-catholic. You know that a Catholic can not join freemasonry even if some good friends may be members, or may invite them to join, yes, even if some local Branch may not be so openly hostile to the Catholic Church. This Local Branch does not change the organization. This same is the fact with the "Sokol". So beware of "Sokol"! We would advise all the young people of Slovenian descent that they should gather in the Catholic Organization "Orla"—"Eagle" which is established with the purpose of providing turning and athletics for catholic young men and young ladies. Here are your faith and morals save! You surely don't want to help some anti-catholic fanatics to use your name and use your money to fight your Catholic Priests and Churches? Would you? I am sure you would not! And this is to your credit (and this is done if you join "Sokol"). Do not allow anybody to fool you under no pretext and under no cover. Show that you are smart, smarter than old century anti-catholic fanatics of Menace type.

Amerikanci so pa "kunštni" ljudje, je te dni rekel neki Irec. Zakaj ga vpraša njegov prijatelj? "Zato, ker so naredili postavo, da mora biti ameriška zemlja suha tri milje da-

leč celo pod atlantiško morje. Kaj vse prohibicija stri! Pusti ljudi, da govore kar hočejo, saj nimajo, kar sami hočejo.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Dixon, Ill. — Iz tega kraja nisem še čital v slovenskih časopisih kakega dopisa. Vzrok je ta, ker tu tudi Slovenci niso za stalno naseljeni. Pridejo le tedaj, ko je v drugih krajih pomankanje dela in to zlasti v poletnem času, ko tukajšna cementarna dela s polno paro in potrebuje delavcev. Jaz sem premogar, a vsled stavke sem moral za delom, katerega sem našel tu gori, v cementarni. Plača je sicer bolj mala po 30 do 35 centov na uro, a venčar za življenje je, da se ni treba dolžiti na hrani. Dixon ima kakih 8. tisoč ljudstva, povčini Švedi, nekoliko Ircev in Nemcev. Slovanov je tu gori bolj malo. Slovencev dela v cementarni mislim okoli 5. ali 6. ki so prišli iz bližnjih naselbin, kot La Salle, Oglesby in okolice.

Je še neka druga tovarna v tem mestu mala žičarna, kjer je tudi zaposlenih nekaj delavcev. Kako plačujejo delavce pa tam, mi pa ni znano.

Prosim pošiljajte mi Edinost tu gori, ker mi je dolg čas za Vašim listom, ker sem se ga navadil in ga tudi najrajše čitam.

Pozdrav!

Vaš stari naročnik.

Mt. Kisco, N. Y. — Od tukaj še nisem vidla nobenega dopisa. Sicer tudi jaz nimam veliko za poročati, ker smo še le prišli v te kraje. Lepote jaz ne vidim tu gori, ker ni vinskih goric, kakor na dolenskem, in cerkvic po hribovih. Cerkev imamo in so tri maše vsako nedeljo, tako, da se že opravi verska dolžnost. Vreme je bilo meseca junija bolj deževno in ne prevroče.

Kaj pa Vi Newyorčani, le glejte, da me pridete kmalu obiskati, kakor ste mi obljubili. Ker nimam časa pisati vsem znancem, zato jih tu v listu vse moje prijatelje in znance najlepše pozdravljam in prosim, da mi kaj večkrat poročate o Newyorških novicah.

Vse čitatelje Edinosti prav lepo pozdravljam in listu pa želim, da bi v kratkem dnevno izhajal.

Gert. Lindič.

Brooklyn, N. Y. — Rojakom Greater New Yorka naznanjamo, da bo v nedeljo, dne 6. avgusta priredila naša cerkvena občina v Brooklynu svoj piknik v Walters Emerald Parku, L. I. Na pikniku bo zabava prve vrste. Postrežba v vsakem oziru izborna!

Vse najljubneje vabi

Odbor.

Eagle, Wis. — Cenjeni urednik: — Priloženo Vam pošiljam svoto \$3.00 za Vaš krasni list Edinost. Bral sem ga pri mojem prijatelju in se mi je tako dopadel, da si ga moram naročiti, da ga bom sam imel in redno bral.

M. Č.

McGregor, Minn. — Prosim malo prostoročka v Edinosti. Naše farmarsko življenje je sedaj v poletnih dneh zelo zanimivo, ko nam polje obeta svoj lepi načebudni sad. Pri nas kaže letošnja letina precej dobro in če ne bo vreme kaj nagajalo pričakujemo lepe letine.

Dela pa v tukajšnjih krogih ni dobiti drugje, kakor na farmah, kjer pa seveda tudi več ne plačajo delavcem tako, kakor so pred letom dni.

V verskih ozirih za nas skrbe Rev. Father Kelley iz Aitkina, ki pridejo k nam vsakih 14 dni darovati sv. mašo in podučevati krščanski nauk našo mladino.

Pozdrav vsem čitateljem tega lista.

Ana Jakšič.

Cleveland, Ohio. — Z zanimanjem sem čital dopis Vašega potovalnega zastopnika Fr. Zupančiča, ki je pisal o onem rojaku, ki se je izjavil, da je vseglah dober katoličan, če tu-

di čita in naroča slabe liste, kakor je tetka Presneta. Taki izgovori so slabši in takih polovičarjev imamo dovolj med Slovenci. Vera takega rojaka presneto malo drži in pri prvi priliki se zvrne na nasprotno stran, kajti človek je po svoji tendenci že od narave vedno bolj nagnjen k slabemu, kot dobremu. Tak človek ne drži mnogo na nauke svojega Stvarnika in na podlagi zdravega razuma tudi ne more, ker podpira s tem, da plačuje protiversko časopisje svoje lastne sovražnike, ki mu bodo prej ali slej izrezali iz njegovega srca še tisto trohico vere, ki jo mogoče ima v svojem srcu. Tudi v naši naselbini, ki slovi za največjo slovensko naselbino po Ameriki, kar tudi je, imamo tudi precej takih metel, (oprostite, da se tako izrazim) ki bi rade pomečale pred katoliškim pa tudi pred protikatoliškim pragom. V cerkev zahajajo in tudi otroke pošiljajo v katoliške šole. Dopoldne se v cerkvi klanja Bogu, popoldne pa doma prebirajo protiverske časopise. Može je to ni znak pravega značaja. Ako bi bil značajni katoličan, bi ne delal tega.

Možje, postanimo pravi može in ne polovičarji, bodimo celi katoličani in v naših domovih naj ne najde mesta slabo časopisje. Mesto slabega pa podpiramo pridno naše lastno katoliško časopisje, da se ono okrepi, ki je na braniku našega prepričanja in naših načel. Te vrstice sem napisal, ker opazka Mr. Zupančiča se mi je zdela jako na mestu. Samo škoda, da se tako redkokečaj oglasi.

Vaš naročnik.

Chicago, Ill.

— Naše novoustanovljeno prekmursko pevsko in dramatično društvo "Jezero" krepko napreduje. Že sedaj ima 22 članov pevki in pevcev. — Preteklo nedeljo so nas presenetili s svojim krasnim in milodonečim petjem pri veliki sv. maši. Začudili smo se nad napredkom, katerega je to društvo storilo v tako kratkem času. Peli so pa same prekmurske cerkvene narodne pesmi, ki imajo nekaj posebno melodijoznega in prijetnega v sebi, da človeka nehote nagnejo k pobožnosti. Tako je prav! Le tako naprej! Vabimo vse Prekmurce mesta Chicago, ki so pevke ali pevci, naj se pridružijo temu društvu. Vsaki četrtek večer imajo eno uro poduk v notah, eno uro pa vajo v cerkvenem in narodnem petju. — Tako opažamo res jako razveseljivo gibanje med našimi dobrimi Prekmurci, in napoveduje se velik napredek. Ako se ostali Slovenci ne bočo začeli bolje gibati, prekosili jih bodo Prekmurci v vsem, v podpornih društvih, in pevskih in dramatičnih.

— Pevsko društvo "Jezero" si je dalo to ime, ker je velika večina članov doma iz velike Čerensovske župnije, ki se imenuje "Župnija Sv. Križa na Jezeru."

So. Chicago, Ill. — Vrnivši se iz Milwaukee, Wis., sem se napotil v našo sosedno So. Chicaško naselbino, ker sem bil prav prijazno sprejet od častitega brata Viktorjana Znidaršiča. Takoj drugi dan so prišli župnik Rev. Benvenut Winkler in so mi pomagali razširjati dobro katoliško časopisje, zakar se č. g. Father Winklerju najlepše zahvaljujem, Bog naj Vam poplača Vaš trud in Bog Vas blagoslovi pri Vašem novem začetem delovanju v fari sv. Jurija. Zahvaljujem se tudi družini Mr. Mrgoletovi, kjer sem bil tako gostoljubno sprejet in Mr. Mrgole me je celo s svojim lepim avtomobilom vozil okrog rojakov in drugod, da sem tako dosegel temvečji vspeh. Zato še enkrat lepa hvala Družini Mrgole in Bog naj poplača vse! Hvalo sem dolžan tudi mladeniču Primožiču in Primožičevi družini, ki so mi pripomogli do novih naročnikov. Hvala Vam iskrena! Zahvaljujem se tudi družini Prijatelj, kjer so me tudi ljubezljivo sprejeli, kakor tudi pogostili. Bog plačaj! Zahvaliti se imam tudi Mr. in Mrs. Jakše za gostoljubnost in pomoč. Vsem skupaj še enkrat pristrčna hvala in Bog plačaj!

Kakor vidite dragi urednik, da je veliko prijateljev in dobrotnikov, kateri so znani in katerim sem iz srca hvaležen za vse dobrote in prijaznosti, ki so jih skazali meni, kot zastopniku Vaših katoliških listov.

Vsem še en pozdrav in do zopetnega svidenja ostajam vsem udani

Leo Mladich, pot. zastopnik.

PREJELI IZ DOMOVINE.

P. N.!

Podpisana družba je poslala tja k Vam več takih prošelj, kakor kaže priloga. Ker družba v začetku ni imela nobenih informacij in ji je prej. ev. pošiljke dirigirala na to banko.

G. župnik Podgoršek pa nas je opozoril na Vaše bančno podjetje in nam je poslal oz. naročil Vaš Koledar Ave Maria in Edinost. Poslal nam je po Vašem bančnem podjetju \$100. katere nam je dostavila Ljudska Posojilnica iz Ljubljane. Prav pristrčno se Vam zahvaljujem za točni odpravek pošiljatve in Vas bom v tem oziru vsakemu priporočal.

Prav toplo priporočamo, če se najde še kak dobrotnik in vplača za naš zavod kako vsoto. Če se Vam zdi primerno, prosimo, da nas priporočite in nam če mogoče pomagate z naslovi takih oseb, ki bi utegnili kaj darovati.

Rojaki! Brez Vaše pomoči v sedanjih razmerah ne bomo mogli pozidati nameravane cerkve. Pomagajte nam, in postavite si v Mariboru trajen spomenik!

Z odličnim spoštovanjem in pristrčnim pozdravom

Družba za zidanje nove župnijske (spominjske) cerkve pri Devici Magdaleni v Mariboru.
Ant. Stergar, dekan.

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnji domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerajšnje cene so bile:

Jugoslavanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 kron	50 lir
5000 kron	100 lir
1000 kron	500 lir
10000 kron	1000 lir

Za pošiljatve v ameriškanih dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzozava. Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST" 1849 West 22nd Street Chicago, Ill.

V NEDELJO POPOLDNE.

30. Nedelja. — Abdon in Senen, muč.
31. Ponedeljek. — Ignacij Lojola, spoz.
August:
1. Torek — Vezi apostola Petra.
2. Sreda. — Alfonz Lig. Porcijunkula.
3. Četrtek. — Najdba sv. Štefana.
4. Petek — Dominik, spoz.
5. Sobota — Marija Dev. Snežna. Ožbalt

VIDEN POGLAVAR SV. CERKVE.—SV. PETER IN NJEGOVI NASLEDNIKI.

Cerkev Jezusa Kristusa, v kolikor je to družba, kraljestvo ustanovljeno od Boga, mora imeti svojega poglavarja. Nevidni poglavar je Jezus Kristus sam; viden poglavar je naš sveti Oče, rimski papež.

Kdo je papež? Papež je naslednik sv. Petra, namestnik Jezusa Kristusa in njegov zastopnik na zemlji krmar barke sv. Petra, vidni poglavar sv. cerkve, in oče vseh vernikov.

Mi pravimo: Papež je naslednik sv. Petra. Ker je postavil Jezus Kristus sv. Petra kot skalo, kot vogelni kamen svoji Cerkvi, obljubil mu je naslednike do konca sveta. Ta "skala" pomenja, da bo Peter vedno poglavar sv. Cerkve in da bo treba to Cerkev vzdržati, obhraniti in jo vladati. Kako pa naj vlada Peter sv. Cerkve, podvržen smrti kakor drugi ljudje? Kako naj vlada Cerkev po svoji smrti? Po svojih naslednikih, ki bodo podelovali njegovo oblast in moč, njegove pravice, in tudi njegovega apostolskega duha. Peter živi, kakor uče cerkveni očetje, vedno in bo vedno živel, v osebah svojih naslednikov, kakor je obljubil Kristus z besedami: "Ti si Peter-skala, in na to skalo bom zidal svojo cerkev, in peklenška vrata je ne bodo premagala."

Ta obljuba Jezusa Kristusa se je izpolnila: Peter je postavil svoj papeški sedež v Rimu, imel je kot svoje naslednike vse Rimske škofove ali papeže, ki so zasedli rimski prestol od prvih časov krščanstva pa do našnjih dni. Zgodovina nam kaže to nepretrgano nasledstvo. Je tako rekoč zlata verižica, katero drži Jezus Kristus v rokah. Prvi člen te verižice je sv. Peter, in mi vidimo v tej vrsti slavno vladajočega dvesto in dvainšestdesetega papeža Pija XI. Za njim bodo sledili novi papeži, dokler ne pride zadnji člen te verižice, zadnji papež, ki bo vladal cerkev do konca sveta.

Ta nepretrgana vrsta naslednikov sv. Petra obsega može različne po imenu, različne po času, različne po značaju; vsi so pa zasedli isti sedež, vsi so imeli v svojih rokah ravno te ključke, katere je Kristus Gospod izročil sv. Petru. Z drugimi besedami, Petrovi nasledniki so učili in uče ravno ta nauk, kakor ga je učil Peter, imajo ravno te oblasti in ravno te pravice. Ko bi se sv. Peter povrnil na zemljo na papeški prestol, ne bi imel druge oblasti in drugih pravic, kakor jih ima sedanji papež Pij XI.

Papeži umirajo, toda papežstvo ne bo izumrlo, ne bo se nikoli izpremenilo. Zahvalimo, prijatelji, Boga, da je postavil Bog svojo Cerkev na trdno, nepremagljivo skalo papežtva; imejmo vedno največje spoštovanje in ljubezen do sv. Očeta, rimskega papeža, naslednika sv. Petra.

19.—Ateizem—znamenje učenosti. Ugovor.—Samo duhovščina in navadno, preprosto ljudstvo je še verujo; večina učenjakov pa ne veruje ničesar. Odgovor.—Nikakor ni res, da večina učenjakov ne veruje ničesar, ravno nasprotno je res, pretežna večina učenjakov veruje v Boga. (Glej zgoraj št. 12. "Vera v Boga — posledica nevednosti.") Pri tem vprašanju treba nekoliko dalje okoli sebe pogledati, treba po-

gledati tudi v druge čase. Vspricho ogromnega števila raznih narodov, ki verujejo v Boga, je število odpadnikov brezvercev našega časa res prav malenkostno. Ti brezštevilni narodi se mi zde kakor mogočno morje, kojega brezštevilni valovi oznanjajo: "Je Bog nad nami, kojemu se klanjamo!" In temu morju narodov nasproti stoji peščica napihnjelih, prevzetnih, ošabnih učenjakov, stoji nasproti peščica razuzdanev in podivjancev, iz kojih oči je videti njihova trdovratnost; sovražniki sicer, toda tu so se sprijateljili in vpijejo: "Ni Boga nad nami!" — Primerjamo lahko to peščico bogotajcev malemu gorskemu potoku, ki drvi peneč se čez pečine proti morju in hoče prepiti šumenje in divjanje morskih valov, ki hoče morje potisniti iz njegovih mej!

Resnično število bogotajcev in brezvercev, ki je zalibog vedno še precej veliko i med našim narodom, pa še nikakor ne dokazuje resničnosti njihovih trditvev. Za razširjanje ateizma imamo mnogo vzrokov, ki nam to razširjanje pojasnjujejo, ki pa nimajo ničesar opraviti z dokazi za božje bivanje.

Na prvem mestu je pomanjkanje prave, resnične filozofije. Protestantske dežele so zapustile staro Aristotelevo, sholastično filozofijo, zašli so na kriva pota Kantove filozofije in njegovih pristašev, ki so resnično filozofijo postavili na glavo in zašli s svojim napačnim idealizmom v močvirje splošnih dvomov, ki nima nikakega dna.

Če bi se moralo smatrati vse to za učenost, da dvomijo o vsem, o bivanju sveta, o resničnosti zakonov mišljenja, o možnosti spoznavanja stvari, če dvomijo celo o svoji lastni eksistenci, potem se jim nihče ne sme čuditi, če dvomijo tudi o bivanju božjem. Je res žalostno, če ljudje nazivajo učenost in vedo nekaj, kar mora zdrav človeški razum smatrati za blaznost in neumnost.

Drugi del takozvanih modernih učenjakov je pa zabredel v materijalizem. Vedno se je trudil z vsemi svojimi močmi, da bi dokazal, da je človek v sorodstvu z opico in drugimi živalmi, da je tajil celo svojega lastnega duha. In če ta del "učenjakov" taji potem tudi Najvišjega duha, take tajitve še vedno ne temelje na kaki učenosti.

Ostane le še panteizem, sistem fantazij in protislovij, ki temelje na zmoti, ki pa ni nikakor kaka učenost. O tem bomo razpravljali pod poglavjem "Panteizem."

Bogotajstvo, brezverje ni nikako znamenje učenosti.

Da raste brezverstvo tako zelo in se tako hitro razširja, ima svoj vzrok v človeški volji, ki se noče Bogu ukloniti. "Bog je umrl", je rekel Nietzsche, "sedaj hočemo, da bo nadčlovek živel. — mi hočemo moralo odstraniti." — Prevzetni človek, napuhnjeneč hoče biti svoj lasten gospodar, on se noče ukloniti. Strastem udani človek si noče odreči ničesar, on noče poznati nikakih mej itd.

Nietzsche dokazuje tako-le: "Če bi bili kak bogovi, kako bi mogel jaz zdržati, da bi jaz ne bil bog! Torej ni bogov!" — Seveda ni "bogov", ampak Bog je! — Taka logika nadčloveka nam dovoljuje tudi sledeči sklep: "Ko bi bili kak milijonarji, kako bi mogel jaz prestatati, da bi jaz ne bil milijonar! Torej ni nikakih milijonarjev!"

Edino le napuh se dviga v človeškem srcu proti misli, da mora razum svoje lastne inteligence pripoznavati še drugo, ki mu je ne samo istovrstna, ampak ki ga še prekaša. Zato pa raje uklanja svoj razum pred slučajnim gospodarstvom in vladarstvo slepo delujočih energij.

O brezvercih, o bogotajcih pravi 13. psalm: "Vsi so zablodili, vsi skujajo so se pokazili; nikogar ni, ki bi delal dobro, nikogar ni, niti jednega. Izprijeni so in ostudna so njih dela."

2. IZKAZ DOBROTNIH DAROV ZA MLADINSKE DOMOVE V SLOVENIJI.

Table listing donors and amounts for the 2nd list of donations for youth homes in Slovenia. Includes names like Milost. škof Msgr. Jakob Trobec, Mr. Fr. Sakser, etc., with amounts in dollars and cents.

"K MAMICI."

Prav kar smo dobili iz starega kraja od urednika lista "Orliča", krasno dramatično igro "K. mamiči", ki je pred vsem namenjena slovenskim šolam. Kjer koli bodo priredili to igro, bo gotovo dobro vspela.

Naroča se pri nas in stane 22 iztisov, kolikor je igralnih oseb, — \$2.20. Na to igro opozarjamo zlasti slovenske šole, ki so vedno v stiskah za igre. Imamo jo samo omejeno število iztisov.

To igro smo poskrbeli, ker smo bili od več strani naprošeni, da bi poskrbeli za jesensko sezono kake otroške igre za šole. Ta igra bo krasen imela vspeh.

NA PRODAJ JE

krasno urejena grocerija in mesarija. Je ugodna prilika za pravega podjetnega človeka. Dnevni izkupiček od \$60 do \$70. Je v sredi Čičaške slovenske naselbine. Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na:

LINCOLN REALTY CO., 1901 W. 22nd Street, Chicago. Phone: Canal 4918 ali 0098.

KRETANJE PARNIKOV.

New York—Havre. Chicago—20. julija—v Havre. La France—26. julija—v Havre. Paris—2. avgusta—v Havre. La Savoie—12. avgusta—v Havre. New York—Trst. Italia—10. avgusta—v Trst. Belvedere—10. avgusta—v Trst. Pres. Wilson—26. avgusta—v Trst. New York—Cherbourg. Homeric—22. julija—v Cherbourg. Majestic—29. julija—v Cherbourg. Aiutania—1. avgusta—v Cherbourg. Berengaria—8. avgusta—v Cherbourg. Olympic—12. avgusta—v Cherbourg. Za cene in vsa nadaljna pojasnila se obrnite na doli podpisano tvrdko, ki bo Vam preskrbelo, da boste udobno potovali v domovino. Ako nimate potnega lista ga preskrbimo Vam mi. Ako želite dobiti svoje domače iz starega kraja pišite nam za pojasnila.

LINCOLN REALTY CO., 1901 West 22nd Street, Chicago, Ill. Phone: Canal 4918 in 0098.

Table listing donors and amounts for the 2nd list of donations for youth homes in Slovenia. Includes names like Mrs. Albina Petečnik, Miss Roza Štifier, etc., with amounts in dollars and cents.

II. izkaz darov skupaj.

V imenu vseh "domovcev" in v imenu Društva za Mladinske domove, vsem blaginjskim dobrotnikom najsrčnejši: BOG PLAČAJ!

Dr. Srečko Zamjen, tajnik.

HVALA VAM, SOROJAKI!

Pred šestimi meseci smo se obrnili v imenu preštevile osirotele, zapuščene in zanemarjene mladine v stari domovini na Vas, dragi ameriški sorojaki, z gorko prošnjo, da nam jo pomagate rešiti. Nas proseči oklic je objavilo skoro vse slovensko ameriško časopisje, za kar mu kar najsrčnejša zahvala! Glas o zapuščeni naši deči je tako pridrlo do poslednje naše dece v Ameriki.

Nato smo umolknil. Pa to ni bil molk pozabe, marveč ravno nasprotno: za nami leži po šest mesecev trdega podrobne dela in organizacije! Društveni ustanovitelj in točasn zastopnik za Ameriko, dr. Srečko Zamjen je nastopil za sedanje čase gotovo trnjevo pot od naselbine do naselbine, da osebno poroča o razmerah v stari domovini in organizira pomoč. Doslej je obiskal del Easta, Minnesota, Montano, Washington, Wyoming, Colorado in Californio. V Jolietu je poročal na letnim zborovanju glavnega Odpora K. S. K. Jednote kateri se je z gorkim sočutjem zavzel za rešilno akcijo in obljubil vso svojo moralno oporo in kar največjo materialno pomoč iz že v ta namen nabranega sklada.

Z enakim globokim razumevanjem in plemenito velikodušnostjo so ga sprejeli tudi po drugih naselbinah. Povsod so priredili sorojaki v ta namen dobro obiskane meetinge č. g. župniki so priporočili akcijo v cerkvi in organizirali posebne nabiralne akcije po naselbinah, kolektorji so obiskali hišo za hišo, šolski otročki so zbirali pennyje, ki so si jih pritrjavali pri sladčicah, gospe so organizirale dobrodelne večere, mladina pa zabavne prireditve in koncerte, uplnevši možje so šli do bank in tvrdki ter sami darovali večje svote, posebno pa so se izkazala tudi društva, ki so skoro vsa odglasovala po 20—200 dol. za Mladinske domove.

Vse nabrane svote smo pošiljali sproti centrali Društva za mladinske domove v Ljubljano. En del denarja smo uporabili za vzdrževanje obstoječih Mladinskih domov, preostalo smo naložili plodonosno na banko, do časa, da začnemo z zgradbo novih Mladinskih domov, kar se zgodi kar čim prej, čim bomo imeli dovolj sredstev. Da zadostimo vsem potrebam, bi nam trebalo vsaj \$100.000. Pa smo, društvo in naši otroci, iz srca hvaležni za vse, kar smo prejeli. Kar imamo, dragi dobrotniki, to Vam damo v povračilo: Našo vsakdanjo molitev in pa dosmrtno hvaležnost.

Se te naslednje dni objavimo izkaze darov in velikodušnih darovalcev iz posameznih naselbin ter izkaze v domovino poslanih svot.

Ob enem na prosimo pristrčno še preostale naselbine: Bodite nam i Vi enako naklonjeni in dobri, ko Vas obišče naš zastopnik dr. Srečko Zamjen. Stiska in zatiranje našega naroda doma naraščata od dne do dne in Vi, predragi ameriški sorojaki, ste jim edino in — zadnje upanje!

Društvo za Mladinske Domove v Ljubljani, dne 29. junija 1922.

Dr. Srečko Zamjen, Fran Lavtizar, tajnik, predsednik.

Politikarjem je bore malo v katero stran se svet vrti, zlasti, dokler ga oni vodijo.

Advertisement for John Gornik, SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC, located at 6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO. Text includes: se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

Advertisement for Skupno potovanje Slovencev. FRANCOSKA LINIJA priredi skupno potovanje Slovencev preko Havre v Trst in Ljubljano s svojim najmodernejšim in najhitrejšim parnikom "Paris", ki bo odplul iz New Yorka na 2. avgusta 1922. Text includes details about the ship, routes, and contact information for SLOVENSKO BANKO and Zakrajšek & Češark.

ČRTOMIR IN BOGOMILA.

Novela. — Spisala Lea Fatur.

I.

Nad Ljubljano migljajo zvezde. Noč je poletna, vonljiva. Visoko kipe zvoniki cerkva, križi na njih se bližajo zvezdam. Tiho je mesto in barje, tiho se plazi Ljubljana med vrbjem in barjem, negibno stoji drevje, ne gane se trava, ne oglasi ptica. Barjan hiti iz čolna na dom. On ve, kaj pomeni ta tihota: Ročna noč je. Raz Krim plavajo, na Mirnim vstajajo, po barju plešejo bele meglice, se izpreminjajo, goste. Zli duhovi so to. Maliki, ki so jih častili nekdaj tod. Zbirajo se ročne noči, groze zvonikom in cerkvam: Ne boš svetilo več dolgo v višino in daljavo, pozlačeno znamenje naše sramote! Mladi vitez — krščanstvo — ki je prepodilo zmaja poganstva, ta mladi vitez se je postaral, stari zmaj se je pomladil. Zvonovi močno glasijo, ne boste budili več dolgo k molitvi! Pride čas spoznanja. Tedaj bota naša razum in srce človekovo, naša bota dan in noč. Slajšo pesem nego je vaš, zvonovi, zapojemo mi ljudem: o svobodi uživanja. Pojoč zagrnemo s cvetjem razpad in smrt, da bo drvil človek slep vanje, ko ga ne bote več dramili, zvonovi močno glasijo . . .

Mirno poslušajo zvoniki pretenje: Zbirajo se zli duhovi in prete tako že stoletja. Toda primiglja danica in zvonovi se zganejo; zmagovito hiti po mestu in barju, od gora do gora, do vrhov sneženih planin, buči in kliče pesem njihova: Zaman, o temne noči, je vaše pretenje! Bežite, megljeni zmaji nevere! Gre po svetu, gre po mračnih vaseh in mestih zvonov glas, prodira skozi zaprta vrata in okna v odprta srca: Ave Maria!

Ave Maria! Ljubljani glas! Strah sanj beži. Trudne oči izpregledajo, roka, še težka, se bliža čelu, usta zašepčejo: Zdrava Marija!

Ave Maria! — Zvonov glas je prodrl v sobico šentilorskega predmestja. Mati je odprla trudno oko, sklenila roki: “Razsvetli, Marija, um mojega sina.” — Ave Maria! V sobici poleg materine je planil iz mučnega sna sin, se ozrl v jutranji mrak in siknil: “Prokleti zvonovi! Kako dolgo še!”

Ponosen mladenič je to. Uporno samozavest mu rišejo navzgor sileče obrvi na visokem, vzbočenem čelu. Uporni so gosti, v zatilniku na metlo pristrizeni lasje, ki se zavijajo na čelu in ob ozkih sencih; uporen in mogočen je ravn, podvinjeni nos. Ali pod njim so se povesele brčice na žalostna usta; na nežno zarisani, skoraj dekliški bradi, ni moštva, na upadlem, podolgalstem licu ni rdečice zdravja. Velike kolute pod okom kažejo, da beži mladeniča spanje mirnih in zdravih duš; zastrta zenica z blečomodrim robom pripoveduje, da ni še našel harmonije med zunanjim in notranjim svetom: To je dr. Niko Črnič, filozof in pisatelj.

Ave Maria! — Drug, za drugim se oglašajo zvonovi, glasniki trdne, ponižne in upajoče vere — zmagujoče vere, Niko! Prelepo poje svetega Jakopa zvon, odgovarjajo mu trnovski, frančiškanski, mogočno, s polnim glasom oni v stolnici.

Skoz vrata, ki ločijo mater od sina, prihaja njeno glasno šepetanje: “In Beseda je meso postala”. Mladi doktor stisne usta. Skrivnostne besede — kako so delovale nekdaj nanj! Zdaj je zatonilo vse. Poezija kr-

ščanskih resnic mu je postala laž, in te laži, ne bote je več dolgo oznanjali, zvonovi!

Jezno zasikne v zenici, pogled se ustavi blizu edinega okna, ob mizi, ki se že nerada opira na podvinjene, z zmajavo glavo okrašene noge. Na njej leži kup knjig in spisov. Le-ti bodo pomogli, da bo odzvonilo zvonovom in lažem za vselej . . . Ali od brezverskih spisov na mizi se mladeniču nehote posili v spomin, kako je bilo, ko je gledal to mizo v otroških dneh. Tedaj je hodil v prvo šolo; živel je še oče, živeli sestri in brat Miro. Mati je kupila mizo v starini. Postavila jo je sred sobe in razlagala možu, otrokom in sosedam: “Poglejte! Taka miza, pa samo štiri goldinarje! Miza iz črešnjevca lesa. Velika je, lahko bomo sedeli vsi pri njej; raztegne se in skrči — pogledajte, tako!” — In veselili so se vsi velike mize. Mati je jemala dijake na hrano, da je laže plačevala stanovanje — saj so rastle otroci, draginja in potrebe. Mati pa je zaujala, se trudila rada: Saj ne bo vedno tako. Ali kakor je prevarilo življenje ubogo mater, tako jo je prevarila tudi miza. Pokazalo se je kmalu, da je vegasta, treba jo je bilo podlagati. Tako je stala v sobi dolgo vrsto dni — dokler niso polagoma izginjali od nje ljubi obrazi . . . Prvi je šel oče . . . Letanje po stopnicah mu je prineslo pljučnico. Na njegovo mesto je sedel nov dijak. Materi je bilo živeti z malo penzijo, Niko je bil šele v tretji šoli. Mati se je ločila od očeta s tolažbo svidenja onkraj groba; v sanjah je videvala mnogokrat rajnega moža in vsakokrat je potem molila: “Gospod, če nemara še trpi v vicah, reši ga! Marija, pelji ga v sveti raj! Tam se zopet vidiva!”

Uboga mati! Nikdar in nikjer ga ne boš videla več! Iz njegovega prahu zraste morda trava, morda cvetlica? Kaj vemo mi filozofje, ki vemo vse, kaj vemo o tajnih poteh življenja?

Druga je izginila od mize starejša sestra. Sključila se je prezgodaj pri šivalnem kolovratu. Dolgo je budil Nika njen suhi, votli kašelj. Ko je umolknil — je bilo prazno in tiho — in tihota je legla težka na srce. — Mati se je tolažila, da pride angel po njo, da jo je vzela volja božja.

Uboga mati! Kako je prazna tvoja vera!

Tretji je izginil od mize Miro. Duša polna poezije, očesi polni duha, krasni rjavi zvezdi, kako sta žareli še v poslednji uri! Bil je nadarjen fant, takrat v četrti šoli. Budil je lepe nade; a že se mu je bližala skepsa, dvom o življenju . . . Da je živel, morda bi bil zdaj na Nikovi poti, na poti obupnosti. Toda Miro se je rešil. Še je sklepal roki ob glasu zvona in umrl je s križem na ustnicah. In mati se je tolažila, da je tako lepo umrl . . .

Uboga mati!

BENJ. EICHHOLZER

FOREST CITY, PA.

Se priporoča vsem Slovincem v Forest City in okolici pri nakupovanju razne železnine in kuhinjskega pohištva. Imamo največjo zalogo razne železnine, kuhinjskega pohištva in raznovrstnega orodja. Ker naročamo blago v veliki množini, zato smo tudi v stanu nuditi občinstvu najnižje cene pri našem blagu. Zato, kadar potrebujete razne železnine, kuhinjskega pohištva in drugih raznih stvari, pridite in izberite si tako blago v naši trgovini, kjer se lahko pomenite v vašem lastnem materinskem jeziku, z našim Mr. Joseph Kamen-om, kateri bo vam postregel po svoji najboljši moči.

BENJ. EICHHOLZER

Trgovina razne železnine in pohištva

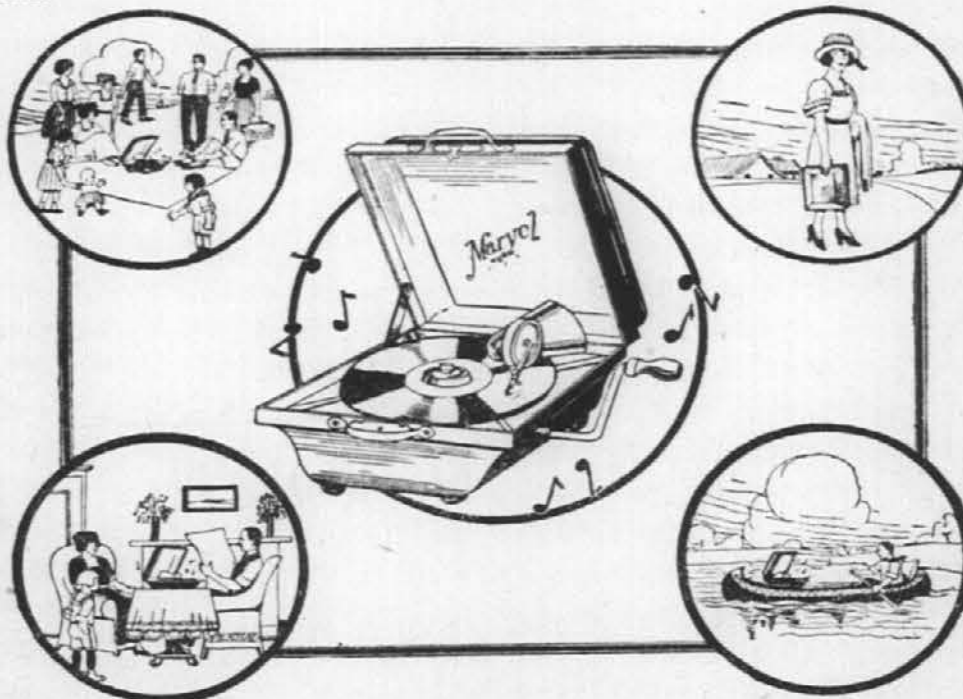
527 Main Street,

Forest City, Pa.

NAJNOVEJŠI, KRASNI MODERNI ROČNI “FONOGRAF”

Cena \$11.95 za kratko dobo samo.

Zraven dobite zastoj 6. Columbijevih plošč 10. palcev v primeru in 200 šivank!

Tukaj imate najnovjši fonograf, ki je najpoznejšega izdelka, nenavadno lep in priročen po obliki in drugače. Ima iste fine muzikalne kvalitete in tudi služi Vam prav tako, kakor vsaki drugi večji dragoceni fonograf, da si stane samo \$11.95. Zavzema malo prostora v mali nosilni škatli, tehta samo 12. funtov in je samo 12. palcev širok, 11. pal. dolg, in 9. pal. visok. Je jako lepo vdelan v lepem zavojju, da ga lahko ponesete kamorkoli hočete, na piknike, izlete, na Vaš vrt, ali pa k Vašim prijateljem ga vzamete, kadar jih obiskujete, ako on nima takega zabavnega sredstva. Vsak dom bi moral imeti danes Fonograf in za tega Vam ni potreba plačati \$200.00, ko ga pa dobite od nas za samo \$11.95. Vi se boste čudili nad tem ročnim fonografom. To bo ravno tako, kakor bi v Vašo hišo dospeli vsi najboljši pevci celega sveta. Zdelo se Vam bo, kakor da bi bili pred Vami, ker slišali boste natančno njih glas. Ta fonograf Vam bo služil ravno tako, kakor vsak drugi dragoceni in stane samo \$11.95.

Je nenavadno dobro narejen iz mahagonskega lesa polirano, in vsi okovi poniklani, ima močno jekleno pero. Enkrat ga navijete in igra Vam dve 10. palčne plošče. Igra na vseh ploščah razven Edisonovih. Vsebuje posebni proizvajalni ton, prav, kot vsaki drugi fonograf. Ga lahko tudi regulirate na poljubno hitrost. Ima tudi v zavojju prostora za tri plošče, in šivanke. Mi smo edini, ki Vam lahko preskrbimo tak fonograf.

Da damo javnosti priliko, da si preskrbite te fonografe, predno bo konkurenca postavila jim višjo ceno, smo se odločili, jih prodajati po nenavadni nizki ceni za kratko dobo po \$11.95 in poleg vsega Vam damo absolutno zastoj 6. Columbijevih plošč in 200 šivank z vsakim fonografom. Če bi Vam katera druga tvrdka ponudila ravno take fonografe, ste lahko zagotavljeni, da so nepravdo reprezentirani. Varujte se takih tvrdk.

Mi Vam jamčimo in Vam povrnemo denar, ako niste zadovoljni. Vrnite nam poslano blago zavarovano na pošti v dobrem stanju v 10. dneh.

Ne pošiljajte nobenega denarja naprej, izrežite ta oglas in ga pošljite nam vred z \$1, ostalo pa plačate potem, ko prejmete fonograf. Pišite takoj in poslužite se te prilike te, nizke cene.

VARIETY SALES COMPANY,

1016 Milwaukee ave.,

Dept. 1552.

Chicago, Ill.

VSO ODPRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne črevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srajce, najboljše ovratnike in kravate za srajce. Kadar kupujete črevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše črevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, črevlje, kape, srajce in sploh vse, kar rabijo.

Mi Vam obljublamo, da v naši trgovini, dobite vedno najboljšo vrednost za “VAŠ DENAR”!

J. J. DVORAK & CO.

1853-1855 BLUE ISLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.

Dober izgovor.

Zdravnik: “Ako Vas nezaspnost resnično tako mori, potem morete zživati kaj tečnega, bolj težke jedi.”

Bolnik: “Ja, gospod doktor, to ste mi vendar pred nedolгим prepovedali in mi svetovali, naj za večerjo uživam samo lahka jedila in kolikor mogoče malo.”

Zdravnik: “Ah, to je bilo pred enim letom. Znanost je od tistega časa napravila že strašno velik korak naprej.”

Pohvala.

Predsednik neke firme vpraša mladega poslovodja, kateremu je pred par dnevi najel mlado stenografinjo: “No, kako je tvoja nova stenografinja? Je li točna in urna?”

Mladi poslovodja: “Da gospod! Ona si praši svoja lica in si popravlja svoje lase hitreje, kakor si je katera prejšnjih. Pa tudi natančno naredi to svojo delo.”

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem našim cenjenim naročnikom in dobrotnikom naših listov, kakor tudi vsem rojakom v Clevelandu in državi Ohio, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potencialni zastopnik Mr. Frank Zupančič, ki je pooblaščen pobirati naročnino za vse naše tri liste, oglase in vsa druga naročila, ki so v zvezi z našimi listi. Vsem našim naročnikom in blagim dobrotnikom, kakor tudi vsem rojakom, ga najtopleje priporočamo in prosimo, da grejo Mr. Frank Zupančiču na roke v vseh ozirih pri njegovem delu za katoliški tisk. Pomagajte mu širiti naše liste!

Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

(Za bolezn in bolečine

PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Prijatelj v Potrebi

SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

“LIRA”

Slov. kat. pevsko društvo “Lira”, Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St. — Pevovodja in podpredsednik: Matej Holmar, 6211 Glass ave. — Tajnik: Ig. Zupančič, 955 Addison Rd. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schafer ave. — Kolektor Ant. Smolič, 6411 Varian ave.

Pevske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v stari šoli sv. Vida.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenjenim naročnikom naših listov, kakor tudi vsem rojakom v Clevelandu in državi Ohio, ter po zapadnem delu Pennsylvanije, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naše liste, kakor tudi oglase in vsa druga naročila, ki so v zvezi z našimi listi. Vsem našim naročnikom in blagim dobrotnikom, kakor tudi vsem rojakom ga najtopleje priporočamo in prosimo, da mu grejo na roke pri njegovem delu za naš tisk. Rokaji, pomagajte mu širiti naše liste!

Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill. Rokajom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN ŠTEKLA.

Prezvamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Najboljše delo, najnižje cene. Rokaji obrnite se vselej na svojega rojaka!